

Лазорко Ірина Володимирівна, магістрантка,
Ляхович Галина Іванівна, д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку та фінансів

ЗАГРОЗИ ТА ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Одним з ключових об'єктів управління економічною безпекою є загрози та ризики діяльності підприємства. Спираючись на результати опитування керівників підприємств щодо знання ними загроз економічній безпеці підприємства, встановлених різними методами (step-аналіз, або pest-аналіз, або їх розширені версії, або SWOT-аналіз та ін.) виконано узагальнення загроз (табл. 1):

Таблиця 1

Класифікація загроз економічній безпеці підприємства [1]

Ознаки	Зміст
Розміщення загроз відносно об'єкту	Зовнішні, внутрішні
Момент виникнення і існування	Реальні (актуальні), потенціальні
Частота виникнення	Постійні, випадкові
Ступінь очевидності	Наявні, скриті
Об'єктивність існування	Реальні, надумані
Вплив на об'єкт	Активні, пасивні
Сфера виникнення	Правові, воєнно-політичні, екологічні, економічні, культурні, соціальні, науково-технічні

Слід підкреслити, що класифікація загроз економічній безпеці за сферою їх виникнення найбільш приваблива, оскільки: по-перше, має краще теоретичне обґрунтування і, по-друге, застосовна найбільш практично. Проте її не завжди вистачає для цілей управління, тому деякі дослідники [1, 2, 3] виділяють не лише класи загроз, але і підкласи, і підпідкласи. Обґрунтовано доцільність в розподілі всіх загроз економічній безпеці сучасного підприємства по критерію сприятливості до нейтралізації, тобто на такі, що а) частково піддаються, і б) несприятливі нейтралізації. Недоцільно виділяти загрози, що повною мірою піддаються нейтралізації, оскільки це є чинники, а не загрози [4]. Будь-якому підприємству, в цілях його успішного функціонування, необхідно зберегти себе як ціле, а також свої складові (персонал, інформацію, матеріальні і нематеріальні активи, фінанси, клієнтуру) і, крім того, зберегти перспективи розвитку. Це розбиття можна вважати структурою підприємства. Для цього випадку доцільно виділити такі можливі загрози [4]:

- підприємству як цілому: фінансова неспроможність або некомпетентний-менеджмент або псування репутації (що ведуть до неспроможності);
- персоналу: звільнення за власним бажанням або вибуття через смерть;
- інформації: витік стратегічно важливих відомостей;
- матеріальним активам: фізичне зникнення або псування;
- нематеріальним активам – їх ліквідація (наприклад, відзив ліцензії, неподовження– сертифікату і ін.);

- фінансам – пропажа;
- від клієнтури – її кількісне зменшення та зменшення віддачі;
- перспективам розвитку – несприятлива ринкова кон'юнктура.

Зрозуміло, вказані загрози не є взаємовиключними, а перетинаються один з одним, а будь-яка класифікація, до певної міри, умовна.

Отже, в основі забезпечення безпечного функціонування та розвитку підприємства лежить система управління його економічною безпекою, спрямована на попередження загроз його діяльності, появу яких спричиняють різноманітні чинники економічної безпеки [5]. Підходи до визначення та класифікації чинників, загроз та ризиків економічної безпеки обумовлюють й відповідні підходи до структуризації економічної безпеки підприємства як складного та комплексного явища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сухоруков А.І. Система економічної безпеки держави / Монографія. За заг ред. Сухорукова А.І. / НІПМБ при РНБОУ. – К.: ВД «Стіло», 2009. – 685с.
2. Франчук В.І. Загрози корпоративній безпеці як об'єкт дослідження / В.І. Франчук // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 9. – С. 148–154.
3. Захарченко В.І. Розділ в колективній монографії (с.387-396) «Економічна безпека: нова парадигма формування і забезпечення» / Під ред. д.ф.н. Сороко Е.М., д.е.н. Блоусової І.А., к.е.н. Єгорової - Гудкової Т.І. Вид-во Інституту креативних технологій, Одеса, 2011, – 544 с.
4. Нізяєва С.А. Проблеми ідентифікації загроз в забезпеченні економічної безпеки підприємств / С.А. Нізяєва, О.С. Дашковський / Матеріали Пятої Всеукраїнської науковопрактичної Інтернет-конференції «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України» (Одеський національний політехнічний університет, 23- 25 травня 2011р.)
5. Черкасова С.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління процесом зміцнення економічної безпеки інноваційно-активних підприємств / С.О. Черкасова, С.В. Філіптова / Монографія. – Одеса. ОНПУ, 2014 р. – 198 с.

Базишин Юрій Володимирович, магістрант,
Островець Віктор Михайлович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри управління персоналом
і регіональної економіки

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Організаційно-економічний механізм управління персоналом є важливим елементом безпосередньо системи управління персоналом (СУП) на підприємстві. Його складові можуть варіюватися в залежності від потреб підприємства, проте є основні елементи, без яких його функціонування є неможливим. Зважаючи на проблеми, виявлені у системі управління персоналом на підприємстві, основна увага приділятиметься таким елементам механізму, як покращення рівня навчання персоналу, підвищення кваліфікації персоналу, підвищення рівня мотивації персоналу.

Одним з найбільш пріоритетних напрямків, з якого доцільно розпочати